Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0162

Demokratinio atsparumo Armėnijoje rėmimas

2026 m. balandžio 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl demokratinio atsparumo Armėnijoje rėmimo (2026/2701(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Armėnijos,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimą[1],

– atsižvelgdamas į Armėnijos Nacionalinio Susirinkimo 2025 m. kovo 26 d. priimtą įstatymą, kuriuo pradedamas Armėnijos stojimo į Europos Sąjungą procesas,

– atsižvelgdamas į Ministro Pirmininko Nikolo Pašiniano 2026 m. kovo 11 d. kalbą Europos Parlamente Strasbūre,

– atsižvelgdamas į 2025 m. gruodžio 3 d. bendrą pareiškimą spaudai po šeštojo ES ir Armėnijos partnerystės tarybos posėdžio,

– atsižvelgdamas į tai, kad priimta strateginė Armėnijos ir ES partnerystės darbotvarkė,

– atsižvelgdamas į ES ir Armėnijos atsparumo ir ekonomikos augimo planą ir ES investicinius įsipareigojimus pagal strategiją „Global Gateway“,

– atsižvelgdamas į 2026 m. vasario 3 d. vykusio ES ir Armėnijos politinio ir saugumo dialogo išvadas,

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 30 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2025/211[2], kuriuo dvejiems metams pratęsiamas Europos Sąjungos

---

1 OL L 23, 2018 1 26, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2018/104/oj.

2 OL L, 2025/211, 2025 1 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/211/oj.

misijos Armėnijoje (EUMA) įgaliojimų terminas,

– atsižvelgdamas į 2026 m. balandžio 21 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2026/894[3], kuriuo pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP) įsteigiama ES partnerystės misija Armėnijoje (*EUPM Armenia*),

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2024/2010[4], kuriuo patvirtinama pirmoji paramos priemonė pagal Europos taikos priemonę Armėnijos ginkluotosioms pajėgoms remti,

– atsižvelgdamas į tai, kad ratifikuotas Europos Sąjungos ir Armėnijos BSGP susitarimas dėl dalyvavimo bendrųjų sąlygų[5], palankiai įvertintas 2025 m. gruodžio 3 d. bendrame pareiškime spaudai po šeštojo ES ir Armėnijos partnerystės tarybos posėdžio,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugpjūčio 8 d. Vašingtono aukščiausiojo lygio susitikimą dėl taikos,

– atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (ODIHR) paskelbtą poreikių vertinimo misijos ataskaitą dėl 2026 m. birželio 7 d. Armėnijos parlamento rinkimų ir į Europos Tarybos darbą rinkimų standartų, žiniasklaidos laisvės ir informacijos integralumo srityse,

– atsižvelgdamas į savo 2015 m. balandžio 15 d. rezoliuciją dėl armėnų genocido 100-ųjų metinių[6],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 2 ir 4 dalis,

A. kadangi ES ir Armėnijos santykiai perėjo į naują etapą, kuris pasižymi aktyvesniu politiniu bendradarbiavimu ir platesnio masto santykiais saugumo srityje; kadangi šie santykiai grindžiami bendromis vertybėmis, įskaitant demokratiją, teisinę valstybę ir pagarbą žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms; kadangi ES ir Armėnijos partnerystės taryba priėmė naują strateginę darbotvarkę, kuri apima demokratiją, teisingumo reformą, žmogaus teises ir įvairias kitas sritis ir yra pagrįsta Visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu, ir tai yra svarbus žingsnis stiprinant dvišalius ryšius; kadangi ES dar kartą patvirtino tvirtai remianti

---

3 OL L, 2026/894, 2026 4 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/894/oj.

4 OL L, 2024/2010, 2024 7 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2010/oj.

5 Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimas, kuriuo nustatomos Armėnijos Respublikos dalyvavimo Europos Sąjungos krizių valdymo operacijose bendrosios sąlygos (OL L, 2025/1553, 2025 7 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2025/1553/oj).

6 OL C 328, 2016 9 6, p. 2.

Armėnijos reformų darbotvarkę, jos pastangas kovoti su hibridinėmis grėsmėmis bei pažangą, pasiektą plėtojant dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo ir įgyvendinant ES 270 mln. EUR vertės atsparumo ir ekonomikos augimo planą; kadangi Armėnija pastaraisiais metais ėmėsi reikšmingų reformų; kadangi labai svarbu ir toliau tobulinti procesus;

B. kadangi 2025 m. kovo 26 d. Armėnijos parlamentas priėmė įstatymą dėl Armėnijos stojimo į ES proceso pradžios, taip išreikšdamas šalies siekį tapti ES nare;

C. kadangi naujoji 2025 m. gruodžio mėn. priimta strateginė darbotvarkė, pagrįsta Visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimo visapusišku įgyvendinimu, apima daug įvairių sričių, įskaitant demokratiją ir teisinę valstybę, teisingumo reformą ir žmogaus teises; kadangi toks sričių pasirinkimas rodo Armėnijos suverenų įsipareigojimą laikytis demokratinių standartų ir teisinės valstybės principo, atitinkančių ES normas ir vertybes;

D. kadangi 2026 m. gegužės 4–5 d. Jerevane vienas po kito vyks aštuntasis Europos politinės bendrijos aukščiausiojo lygio susitikimas ir pirmą kartą organizuojamas ES ir Armėnijos aukščiausiojo lygio susitikimas, o tai yra istorinis Europos solidarumo su Armėnija ženklas; kadangi ES ir Armėnijos aukščiausiojo lygio susitikimas, kuriame dalyvaus Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas, Komisijos Pirmininkė ir Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai, turėtų duoti konkrečių rezultatų dvišalių santykių srityje, ypatingą dėmesį skiriant energetikos, transporto ir skaitmeninės infrastruktūros sujungiamumui, taip pat taikai, saugumui ir klestėjimui Pietų Kaukaze;

E. kadangi 2026 m. balandžio 21 d. Taryba pagal BSGP įsteigė *EUPM Armenia* kaip būdą dar labiau prisidėti prie Armėnijos demokratinio atsparumo ir jos gebėjimo valdyti krizes didinimo; kadangi ši misija rems Armėniją jai susiduriant su daugialypėmis grėsmėmis, pavyzdžiui, užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi, kibernetiniais išpuoliais ir neteisėtais finansiniais srautais; kadangi misijos sukūrimu patvirtinama, kad demokratinis saugumas dabar yra esminis ES ir Armėnijos partnerystės ramstis; kadangi *EUPM Armenia* teiks strategines konsultacijas Armėnijos institucijoms ir stiprins jų gebėjimus, kad padėtų joms reaguoti į tokias grėsmes;

F. kadangi 2026 m. birželio 7 d. Armėnija surengs parlamento rinkimus, kurie yra strategiškai svarbūs ne tik vidaus demokratijos sutvirtinimui, bet taip pat taikos, reformų ir glaudesnio bendradarbiavimo su ES tvarumui; kadangi rinkimų integralumas priklauso nuo to, ar sudarytos sąlygos laisviems, sąžiningiems ir konkurencingiems rinkimams, ar veikia stiprios institucijos, nepriklausoma žiniasklaida ir patikimos apsaugos nuo

dezinformacijos, neteisėto finansavimo, balsų pirkimo ir kitų formų piktavališko kišimosi priemonės; kadangi ODIHR užfiksavo nerimą keliančių ženklų dėl rinkimų apylinkių komisijų pasirengimo, kibernetinio saugumo, išankstinių kampanijų, netinkamo administracinių išteklių naudojimo, kampanijų finansavimo skaidrumo ir žiniasklaidos poliarizacijos; kadangi užsienio kišimasis, visų pirma Rusijos sistemingos hibridinės operacijos, vykdomos padedant jos įgaliotiniams, įskaitant dezinformacijos kampanijas, kibernetines operacijas, ekonominį spaudimą ir vietos įgaliotinių mobilizavimą, vis dažniau vykdomas pasitelkiant vietinius efektą sustiprinančius tarpininkus, pvz., tam tikrus religinius veikėjus ir oligarchinius tinklus, ir atspindi pastarojo meto rinkimuose Moldovoje ir Sakartvele pastebėtus modelius;

G. kadangi per 2026 m. balandžio 1 d. vykusį susitikimą Vladimiras Putinas darė spaudimą Armėnijos Ministrui Pirmininkui Nikolui Pašinianui, kad šis leistų sulaikytam Rusijos ir Armėnijos pilietybę turinčiam milijardieriui Samvelui Karapetianui dalyvauti artėjančiuose Armėnijos rinkimuose;

H. kadangi EUMA ir toliau atlieka svarbų vaidmenį prisidedant prie stabilumo, pasitikėjimo stiprinimo ir žmonių saugumo konfliktų paveiktose teritorijose; kadangi 2025 m. sausio 30 d. Taryba pratęsė EUMA įgaliojimus dvejiems metams; kadangi EUMA atlieka itin svarbų stabilizuojamąjį vaidmenį Armėnijos ir Azerbaidžano pasienyje; kadangi ji taip pat padeda stebėti padėtį vietoje, apie ją pranešti ir remti Armėnijos ir Azerbaidžano tarpusavio pasitikėjimo stiprinimą;

I. kadangi Armėnijos ir Azerbaidžano taikos procesas įgavo reikšmingą pagreitį ir esama planų dėl daugiarūšio transporto tranzito jungties per Armėnijos teritoriją, kuri Azerbaidžano žemyninę dalį sujungtų su jo Nachičevanės Autonomine Respublika, visiškai gerbiant Armėnijos suverenumą, teritorinį vientisumą ir jurisdikciją, o tai yra pagrindinė priemonė siekiant sumažinti Armėnijos ekonominę priklausomybę nuo Rusijos; kadangi ES, pasitelkdama ES ir Armėnijos partnerystę sujungiamumo srityje ir iniciatyvą „Taikos kryžkelėje“, visapusiškai remia šį procesą;

1. patvirtina savo stiprų tikėjimą Armėnijos valdžios institucijų įsipareigojimu surengti laisvus, sąžiningus ir skaidrius rinkimus ir reiškia paramą jų pastangoms apsaugoti demokratines institucijas nuo išorės kišimosi;

2. reiškia visapusišką paramą laisviems, sąžiningiems, konkurencingiems ir taikiems parlamento rinkimams Armėnijoje 2026 m. birželio mėn., kurių rezultatai turi priklausyti tik nuo Armėnijos žmonių valios; pabrėžia, kad svarbu per visą rinkimų ciklą užtikrinti rinkimų administravimo nepriklausomumą, vienodas kampanijų sąlygų visiems kandidatams, žiniasklaidos pliuralizmą ir

visapusišką pagarbą pagrindinėms laisvėms; ragina imtis griežtų apsaugos priemonių siekiant užkardyti dezinformaciją, neteisėtą finansavimą, balsų pirkimą ir prievartą, užtikrinti didesnę rinkimų infrastruktūros apsaugą, kampanijų finansavimo skaidrumą ir paramą faktų tikrinimo iniciatyvoms bei pilietinei visuomenei, be kita ko, pasitelkiant dalijimosi informacija ir ankstyvojo perspėjimo mechanizmus; ragina vykdyti patikimas tarptautines ir vietines rinkimų stebėjimo misijas, įskaitant atliekamas ODIHR, ir visapusiškai bendradarbiauti su tokiomis misijomis;

3. griežtai smerkia užsienio manipuliavimą informacija ir kišimąsi, dezinformacijos kampanijas bei kitas prieš Armėniją nukreiptas hibridines grėsmes, visų pirma organizuojamas Rusijos ir jos įgaliotinių, be kita ko, pasitelkiant kibernetinius išpuolius, neteisėtą politinį finansavimą ir naudojimąsi vidaus veikėjais, įskaitant oligarchinius tinklus, tokioms grėsmėms sustiprinti; pabrėžia, kad šios grėsmės yra struktūrinės ir ilgalaikio pobūdžio ir kad reikalingos nuolatinės pastangos siekiant stiprinti demokratinį atsparumą pasibaigus rinkimų ciklui; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina *EUPM Armenia* įsteigimą ir ragina didinti ES paramą pasitelkiant strateginę komunikaciją, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, gebėjimų stiprinimą kibernetinio saugumo srityje ir struktūrinį bendradarbiavimą su interneto platformomis; ragina Armėnijos valdžios institucijas užtikrinti visapusišką opozicijos teisių, teismų nepriklausomumo ir saviraiškos laisvės paisymą;

4. atkreipia dėmesį į konkrečius iššūkius, susijusius su tuo, kad Armėnijoje esama gana didelės rusų bendruomenės, įskaitant dvigubą pilietybę turinčius asmenis, ir pabrėžia, kad reikia būti budriems, kad būtų užkirstas kelias bet kokiems bandymams kištis į rinkimus naudojantis šia situacija;

5. palankiai vertina sustiprėjusius ES ir Armėnijos santykius bei nuolatinį Armėnijos įsipareigojimą demokratijai, teisinei valstybei, žmogaus teisėms ir didelio užmojo politinėms bei ekonominėms reformoms;

6. palankiai vertina tai, kad priimta nauja ES ir Armėnijos partnerystės strateginė darbotvarkė, pasistūmėta įgyvendinant Visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimą, padaryta pažanga plėtojant dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo ir toliau įgyvendinamas atsparumo ir ekonomikos augimo planas; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Armėnijos pastangas teisėkūros ir politikos srityse, kuriomis siekiama gilinti santykius su ES;

7. palankiai vertina tai, kad 2026 m. gegužės 4–5 d. Jerevane įvyks aštuntasis Europos politinės bendrijos aukščiausiojo lygio susitikimas ir bus pirmą kartą surengtas ES ir Armėnijos aukščiausiojo lygio susitikimas, ir laiko tai išskirtiniu ir istoriškai svarbiu įvykiu; mano, kad vienas po kito Jerevane vyksiančiais aukščiausiojo lygio

susitikimais siunčiamas nedviprasmiškas politinis signalas apie visos Europos solidarumą su Armėnija ir ES įsipareigojimą remti Armėnijos taikos, reformų ir atsparumo darbotvarkę; ragina ES ir Armėnijos vadovus pasinaudoti šia proga ir užsibrėžti didelio užmojo ir konkrečius tikslus;

8. palankiai vertina tai, kad priimtas įstatymas, kuriuo išreiškiamas šalies siekis stoti į ES, ir ragina ES institucijas ir Armėnijos institucijas remti šį politinį sprendimą praktinėmis priemonėmis, pagrįstomis demokratija, teisinės valstybės principu ir pagrindinėmis teisėmis;

9. ragina Komisiją, Europos išorės veiksmų tarnybą ir valstybes nares gilinti bendradarbiavimą su Armėnija demokratinio valdymo, teisinės valstybės, teismų reformos, kovos su korupcija, kibernetinio saugumo ir atsparumo hibridinėms grėsmėms srityse ir didinti prieinamą paramą nepriklausomai žiniasklaidai, pilietinei visuomenei, vietos institucijoms ir į reformas orientuotam viešajam administravimui; ragina remiant šias pastangas glaudžiai koordinuoti veiksmus su tarptautiniais partneriais;

10. tvirtai remia nuolatines Armėnijos pastangas siekti taikos, susitaikymo ir visiško santykių su Azerbaidžanu normalizavimo; palankiai vertina taikos procese padarytą pažangą ir ragina abi puses siekti visapusiško teisiškai privalomo taikos susitarimo; pabrėžia, kad bet kokia tvari taika turi būti pagrįsta pagarba suverenumui, teritoriniam vientisumui ir sienų neliečiamumui;

11. ragina stiprinti dalijimąsi informacija ir bendradarbiavimą su Moldovos Respublika, padedant ES, atsižvelgiant į panašią su kišimusi į rinkimus susijusią patirtį;

12. pakartoja, kad remia Kalnų Karabacho armėnų teises, įskaitant jų tapatybės, turto ir kultūros paveldo apsaugą, ir jų teisę į saugų, nekliudomą ir orų grįžimą užtikrinant tinkamas tarptautines garantijas; ragina patraukti atsakomybėn asmenis, atsakingus už armėnų kultūros ir religinio paveldo naikinimą, ir surengti tarptautinę vertinimo misiją;

13. smerkia neteisingą Armėnijos karo belaisvių, sulaikytų asmenų ir įkaitų kalinimą Azerbaidžane; reikalauja juos nedelsiant ir besąlygiškai paleisti; atkreipia dėmesį į veiksmus, kurių iki šiol imtasi, ir ragina taikyti tolesnes pasitikėjimo stiprinimo priemones; ragina visapusiškai laikytis tarptautinės humanitarinės ir žmogaus teisių teisės;

14. ragina ES padidinti finansinę ir techninę pagalbą Armėnijai, be kita ko, įgyvendinant atsparumo ir ekonomikos augimo planą, daugiausia dėmesio skiriant institucinio atsparumo, energetinio saugumo, skaitmeninio valdymo ir ekonomikos įvairinimo stiprinimui ir struktūrinės priklausomybės ypatingos svarbos sektoriuose, pvz.,

energetikos, transporto ir infrastruktūros, mažinimui; ragina Armėnijos vyriausybę imtis tolesnių veiksmų dėl reformų;

15. palankiai vertina tai, kad priimta EUMA pilietinės visuomenės strategija; mano, kad tai yra svarbus žingsnis plėtojant misijos bendradarbiavimą su Armėnijos pilietine visuomene, neapsiribojant vien jos pagrindiniu įgaliojimu stebėti saugumo padėtį, ir ragina EUMA stiprinti ryšius su vietos demokratiniais veikėjais, bendruomeninėmis organizacijomis ir nepriklausoma žiniasklaida ir taip didinti savo indėlį į demokratijos atsparumą; teigiamai vertina Armėnijos pilietinės visuomenės veiklą tiriant užsienio kišimosi kampanijas, kibernetinius išpuolius ir dezinformaciją internete;

16. palankiai vertina nuolatines pastangas normalizuoti Armėnijos ir Turkijos santykius, nes tai svarbus indėlis į regiono stabilumą, susitaikymą ir sujungiamumą; ragina abi šalis toliau gera valia imtis papildomų pasitikėjimo stiprinimo veiksmų, be kita ko, vėl atidaryti sienas, ir taip reikšmingai prisidėti prie regiono stabilumo, susitaikymo ir sujungiamumo;

17. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Armėnijos Respublikos prezidentui, vyriausybei ir parlamentui, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, Europos Tarybai ir Jungtinėms Tautoms.